

याद्येवमवयवमादिन्द्रियजयः" सू० । "ततो मनोजवित्
विकरणभावः प्रधानजयश्च" सू० ।

"परिणामत्रयस्यमादतीतानामतज्ज्ञानम्" इत्यादिकैः
"ततः प्रातिभादयः प्रवेदनादगांजाटवात्तां जायन्ते" इत्य-
न्त्यल्लेखानां सिद्धीनां समाधायपसर्गत्वं व्युत्थाने
सिद्धित्वाच्च "ते समाधायपसर्गाव्युत्थाने सिद्धयः" सू० । ते
प्रातिभादयः समाहितचित्तस्योत्पद्यमानाः उपसर्गास्तत्त्व-
दर्शनप्रत्यनीकत्वात् । व्युत्थितचित्तस्योत्पद्यमानाः सिद्धयः
भा० । एवमपि वक्ष्यमाणः ततोऽपिमादिप्रादुर्भाव इत्या-
द्योऽपि सिद्धयो व्युत्थानदशावामिव समाधायो तदुपसर्गा
एव हेतोरविशेषात् । एवमपि सिद्धयः कैवल्य-
पदे दर्शिता यथा "जन्तोश्चिन्मन्त्रतपःसमाधियाः
सिद्धयः" सू० । "देहात्तरिता जन्मना सिद्धिः श्रोत्रधि-
भिरसुरभवने रसायनेनेत्येवमादि । मन्त्रैराकाशगम-
नापिमादिनामः तपसा सहस्रसिद्धिः कामरूपी यत्न तत्त्व
कामग इत्येवमादि समाधियाः सिद्धयोः व्याख्याताः" भा०
तासाञ्च यथाऽन्यथापरिणामहेतुत्वं तथा परस्परैकत्वं
समर्पितम् ।

तन्त्राक्तमन्त्रसिद्धिगणश्च तन्त्रशा० उक्तं यथा
"मनोरथानामक्तोऽयः सिद्धिस्तन्मन्त्रणा । मृत्योश्च हरणं
तद्वत् देवतादर्शनं तथा । प्रयोगेऽक्षेपतः सिद्धिः सि-
द्धेस्तु लक्षणं परम् । परकायप्रवेशश्च पुरप्रवेशनं तथा ।
ऊर्ध्वोत्क्रमण एव हि चराचरपुरे गतिः । खेचरी-
जन्मन चैव तत्कथाश्रवणादिकम् । भूम्निद्राणि प्रप-
श्येत् तद्वदुत्तमलक्षणम् । स्वातिर्वाहनभूमादिनामः
सुचिरजीवनम् । भूपानां तदुत्तमानाञ्च वशीकरणसुप्त-
मम् । सर्वत्र सर्वलोकेषु चमत्कारकरी सुधीः । रोगोप-
हरणं दृष्ट्वा विषाणहरणं तथा । पाण्डित्यं लभते
मन्त्रो चतुर्विधमयत्नतः । केराग्यञ्च सुसुक्तं त्वागितां
सर्वव्यथताम् । अष्टाङ्गयोगाभ्यसनं भोगेष्वापरिवर्जनम् ।
सर्वभूतेष्वनुकम्पा सावध्यादिगुणोदयः । इत्यादि
गुणमभ्यसितेभ्यः सिद्धेस्तु लक्षणम् । महेश्वर्यं धनित्वं
च पुत्रदारादिसम्पदः । अधमाः सिद्धयः प्रोक्ता मन्त्र-
जायाद्यभूमिका । सिद्धमन्त्रस्तु यः साक्षात् न शिवो
जाना संमतः ।

साध्यवस्तानिचयकसिद्धिस्तु असत्यामनुमितीत्यायां
कागिनीजजामादिवत् अनुमितेः पुष्कं प्रतिबन्धिका
अनुमित्या यत्ततोतेजिका । "सिद्धाधिमया नृत्या

सिद्धिर्यत् न विद्यते । स पक्षस्तत्र दृष्टितत्त्वानादनुमिति-
र्भवेत् भाषा० । सिद्धिश्च पञ्चतावच्छेदकसामान्यावगा-
हिनी पञ्चतावच्छेदकावच्छिन्नवत्किञ्चिद्वर्गीयगाहिनी च
तत्तावच्छेदाच्छेदेनानुमितिं प्रति अववच्छेदावच्छेदेन
सिद्धिर्विरोधिनी न सामानाधिकरण्येन सिद्धिः । समा-
नाधिकरण्येनानुमितिं प्रति तु सिद्धिमात्रं विरोधीति
विवेकः । संशयपञ्चतावादिसते पञ्चताविषट्कत्वेन सिद्धे-
र्विरोधितेति विशेषः । १४ दृष्टकन्याभेदे वक्ष्यते । [लि० ।

सिद्धिद प० सिद्धिं ददाति दा-क । वटुकभैरवे । २ सिद्धिदातरि
सिद्धियोग पु० "युक्ते नन्दा बुधे भद्रा शनौ रिक्ता कजे
जया । गुरौ पूर्णा च सयुक्ता सिद्धियोगः प्रकीर्तितः"
ज्योतिषोक्ते युक्तादिशारयुक्तनन्दादितिषो ।

सिद्धिस्थान नत तीर्थभेदे । "जतः परं प्रवक्ष्यामि सिद्धि-
स्थानानि यानि तु । यस्मिन्माराधिता देवी क्षिप्रं भवति
सिद्धिदा । तुङ्गारं यतश्चन्द्रश्च त्रिकूटं पर्वतं तथा
विष्ण्वा गङ्गा हरिद्रु यत्न रेवातीरमथापि वा । पयाणी
असुराख्यातं यथ वा मण्डनेन्द्रे । शङ्करेश्वरारामे
अथवा अश्वमेधे । वेत्तवत्याष्टे रम्ये हरिचन्द्रे तथा
पुरे । नरकतीर्ते पुण्ये सुगन्धायतनेऽपि वा । स्थाने
त्रेषु यत्नं कृत्वा नन्दाहे जतमानसः । भैरवं नृसभेदश्च
चण्डिकां विप्ररालम् । अष्टचक्रं चक्रोक्त्या च कपा-
लाभ्यान्मन्त्रकम् । अजायिकं खरोद्गात्रं स्थानान्ये-
तानि प्रोक्तं देवीपु० ।

सिद्धेश्वरी स्त्री-देवीविशेषे । "सिद्धां सिद्धेश्वरीं सिद्धि
विद्याधरगणैर्युताम् । मन्त्रसिद्धिप्रदां योनिः सिद्धिदां
विष्णुभो नमाम्" सुष्ठुमात्रा० । पटले । "क्षणैः
बलभङ्गे गोपैः कंसलिङ्गं वभिः । सङ्केतकं कनं तत्त
मन्त्रनिष्कारकम् । तदा सङ्केतकैः सा च सिद्धा देवी
प्रतिष्ठिता । सिद्धिप्रदा भोगदा च तेन सिद्धेश्वरी
चरता । सङ्केतकेश्वरी चैव दृष्ट्वा सिद्धिमवाप्नुयात्"
इति वाराहपु० ।

सिद्धीध ५० ह० । तारादेव्याः पूजान्ते पुण्ये ग्रहभेदे "दि-
व्योवाः सिद्धिदा वत्स । सिद्धीर्वा नृपे यत्नः । वसिष्ठः
कृमनाथश्च मीननाथो महेश्वरः । हरिनाथो, मान-
वोवान् शृणु वक्ष्यामि तद्गुह्यं" तन्त्रना० ।

सिद्धि न० सिद्ध-मन्त्र किञ्च । किञ्चासुरोगे हेमच० ।

सिद्धान् न० सिद्ध-मन्त्र किञ्च । १ किञ्चासुरोगे अष्टा-
२०५५ पु० किञ्चासुरोपादि दृष्टम् ।